

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 361 /2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

311/2019. (XII. 12.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ meghatalmazott képviselője 2019. szeptember 4-én postai úton előterjesztett panaszát a 2019. december 12-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

átteszi

az intézkedést fogantató szerv – Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) * kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos meghatalmazott képviselője 2019. szeptember 4-én terjesztett elő panaszt a panaszossal szemben 2019. augusztus 5-én fogantató rendőri intézkedésekkel szemben

I.

1) A panaszos képviselője beadványában előadta, hogy a panaszos 50 éves hajléktalan nő, aki ellen a * kerületi Rendőrkapitányság intézkedett 2019. augusztus 5-én, lakóhelyén, a T. erdőnek nevezett területen. Az intézkedés során a panaszos és élettársa által nevelt, saját tulajdonukat képező 10 darab kacsája és 8 darab tyúk lefoglalására/elkobzására került sor, azokat meg nem határozott helyre elszállították. Az állatok elvitelével kapcsolatban határozat, végzés, vagy jegyzőkönyv átadására nem került sor, ezért nincs információ arról, hogy az elszállításnak mi a jogszabályi alapja, milyen eljárás keretében, pontosan milyen intézkedés történt.

^{1 1 1} Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos előállítására 2019. augusztus 5-én 20 óra 10 perckor került sor az Rtv. 33.§ (3) bekezdés b) pontja alapján, a személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedés 13 óra 5 percig tartott, meghallgatás, vagy kihallgatás nem történt.

A rendőrkapitányság munkatársának telefonos tájékoztatása szerint az erdőben a K. Állatvédelmi Járőrszolgálat (továbbiakban: állatvédelmi szolgálat) együtt végzett ellenőrzésre került sor a fent említett napon, további dokumentumok, iratok az ügyben nem állnak rendelkezésre.

A panaszos által sérelmezett intézkedéseket az alábbiakban foglalta össze a meghatalmazott képviselő.

A panaszos az erdőben épített kunyhóban él élettársával és más hozzátartozóival. Alkalmi munkából csekély jövedelmük származik, ezért létfenntartásuk érdekében saját fogyasztásra baromfit nevelnek, mert így alacsonyabb költséggel jutnak tápláló, egészséges élelmiszerhez. Az állatok elszállítása váratlanul érte a panaszost, mivel semmilyen előzetes figyelmeztetést vagy tájékoztatást nem kapott arról, hogy az állatok tartásával összefüggésben milyen szabályt sértett meg. A panaszos semmilyen írásos döntést nem kapott, ezért az sem állapítható meg, hogy ellene milyen eljárás folyik.

Az intézkedés során nem közölték, hogy milyen okból, és milyen időtartamra kerül sor az állatok elszállítására, illetve azt sem, hogy milyen jogorvoslati lehetőségek állnak rendelkezésre, ha az állatokat vissza szeretné kapni. Ezért sérült a tulajdonhoz, a tisztességes eljáráshoz, valamint a jogorvoslathoz való alapvető joga is.

A panaszos meghatalmazott képviselőjének véleménye szerint az eljárás típusától függően különböző dokumentumoknak kellett volna készülnie a lefoglalásról, amelyeknek tartalmaznia kellett volna a lefoglalás jogalapját és a lefoglalt dolgok listáját is.

A dokumentumok hiányában még azt sem lehet megállapítani, hogy milyen eljárás folyik a panaszos ellen, ezért nem tudja érvényesíteni az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz való jogát.

A tisztességes eljáráshoz való jogot is sérti, hogy az okiratok hiányában a panaszos nem ismerheti meg a rendőrségi eljárás és intézkedés alapjául szolgáló információkat, ezért érdemben nincs módja vitatni az abban foglalt állításokat.

Sérült a panaszos tulajdonhoz való joga is, mivel a szabályos dokumentumok hiánya miatt nem lehet megállapítani, hogy a korlátozás törvényi feltételei fennálltak-e, illetve amennyiben nem álltak fenn, információ hiányában nincs mód az azokkal szemben felhozható érvek előadására.

II.

A Testület a panasz alapos kivizsgálása, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) Dr. Gy. T. r. ezredes 2019. október 15-ei átiratában az alábbiakat rögzítette az intézkedéssel kapcsolatban.

A. G. r. főörzsőrmester és B. Z. r. őrmester 2019. augusztus 5-én 20 óra körüli időben a T. erdőben lévő külterületi részen visszatérő ellenőrzés keretein belül jelentek meg az állatvédelmi

szolgálattal közösen, mivel több bejelentés érkezett a hatósághoz gazdátlanul kóborló ebekről, amelyek több alkalommal megtámadták az arra gyalogló személyeket is.

Az ellenőrzés közös végrehajtása során egy körülbelül 5 négyzetméter alapterületű építményre lettek figyelmesek az erdőben, amelyben 10 darab kacsa, valamint 9 darab tyúk volt feltalálható, nem a fajtájuknak megfelelő tartási körülmények között. A helyszínen megállapították, hogy az ott tartott állatoknak takarmány, valamint víz nem volt biztosítva, tartási helyük koszos és erősen bűzös volt. Az állatok kis helyen bezárva, sötétben éltek, a tyúkoknak nem volt tiszta alom biztosítva, az ürülékes padlón aludtak, mivel nem volt ülőrúd számukra. A kacsáknak nem volt víz a tisztálkodáshoz.

Az állatok ilyen módon történő elhelyezése és tartása a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 244.§ (1) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint minősülő maradandó egészségkárosodást, vagy pusztulást okozva elkövetett állatkínzás vétségének gyanúját vetette fel.

Az észlelés után végzett adatgyűjtést követően megállapítást nyert, hogy az állatok tulajdonosa a panaszos. Az intézkedő rendőrök a tapasztalt cselekmény miatt a panaszost rendőri intézkedés (igazoltatás) alá vonták, hivatkozással a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 13.§ (1) bekezdésére, figyelemmel az Rtv. 20.§ (1) bekezdésére.

A rendőrök a panaszos igazoltatását a törvényi előírások betartása mellett, tekintettel az Rtv. 29.§ (1) bekezdés a) pontjában, valamint a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5.§ (1) bekezdésében és a 25.§ (1)-(2) bekezdéseiben foglaltak alapján kezdte meg.

Ezt követően a panaszossal közölték, hogy az általa elkövetett bűncselekmény gyanúja miatt elő fogják állítani a BRFK * kerületi Rendőrkapitányságra, melyet a panaszos megértett és tudomásul vett.

A panaszossal szemben a rendelkezésre álló adatok és információk alapján 2019. augusztus 5-én 20 óra 10 perctől az Rtv. 33.§ (2) bekezdés b) pontja („bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítása”) alapján személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedést kezdeményeztek.

A rendelkezésre álló információk alapján az állatok tartása során a haszonállatok tartásának körülményeit szabályozó, az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény, továbbá a mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelmi szabályairól szóló 32/1999. (III.31.) FVM rendelet több pontját súlyosan megsértették. Ilyen körülmények között nem maradhattak az állatok. Továbbá a Btk. 244. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint minősülő maradandó egészségkárosodást vagy pusztulást okozva elkövetett állatkínzás vétségének gyanúja állt fenn. Ezért a büntetőeljárás eredményes lefolytatása érdekében szükségessé vált a hatósági állatorvosi vizsgálat lefolytatása. Az ügyben */bü. számon büntetőeljárás van folyamatban. Az átadott élő állatok – állapotukra figyelemmel, továbbá gondozásuk szükségessége, illetve szakszerű kezelésük érdekében – a megfelelő feltételek biztosításának képességével rendelkező civil szervezet (az állatvédelmi szolgálat) őrizetébe és kezelésébe kerültek. Az átadott élő állatok jogosult részére történő visszaadása kizárólag állategészségügyi előírások figyelembe vételével történhet, melynek kinyilvánítására állategészségügyi hatóság jogosult. Ezen vizsgálat lefolytatása az illetékes járási állategészségügyi hatóság kompetenciája.

A járőrvezető r. főörzsőrmester tájékoztatta a panaszost az Rtv. 20.§ (2) bekezdés második fordulata alapján a rendőri intézkedéssel szembeni Rtv. 92.§ szerinti panasztételi lehetőségéről és az előterjesztésre nyitva álló határidőről, melyet a panaszos megértett és tudomásul vett.

Az intézkedésről és annak lefolyásáról – személyi szabadságot korlátozó intézkedésről szóló jelentés keretében – dokumentáció készült, amelyben rögzítésre került az átadott állatok száma és fajtája. Az intézkedés alá vont személy ebből példányt nem kért, az intézkedéssel kapcsolatban panasza nem volt.

A r. főörzsőrmester a helyszínen konzultált az állatvédelmi szolgálat helyszínen tartózkodó munkatársával (Cs. V.), majd tájékoztatta a panaszost, hogy hatósági állatorvos fogja megvizsgálni az állatokat, amelyre hétvége lévén nincs lehetőség, ez a következő munkanapon fog megtörténni. Addig is a * kerületi B. utcában található állatvédelmi telephelyen tartják az állatokat.

2) A rendőrség csatolta a panaszos előállításáról szóló igazolást. A panaszos által aláírt igazoláshoz csatoltan megtalálható a jogorvoslati lehetőségekről szóló tájékoztató, amely tartalmazza az Rtv. szerinti panasztételi lehetőségekről szóló tájékoztatót.

III.

A Testület vizsgálta, hogy a panasz valamennyi részére rendelkezik-e hatáskörrel.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),

- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fentiek értelmében a Testület a jogszabályi felhatalmazás hiányában nem rendelkezik hatáskörrel, ezért nem jogosult – többek között – büntetőeljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni.

A panaszos sérelmezte, hogy az állatok lefoglalásáról/zár alá vételéről semmilyen dokumentációt nem kapott, ezért nem tudta érvényesíteni az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz való jogát.

A rendőrségi tájékoztatásból kiderült, hogy az állatok tartása során a haszonállatok tartásának körülményeit szabályozó, az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény, továbbá a mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelmi szabályairól szóló 32/1999. (III.31.) FVM rendelet több pontját súlyosan megsértették. Ilyen körülmények között nem maradhattak az állatok. Továbbá a Btk. 244. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint minősülő maradandó egészségkárosodást vagy pusztulást okozva elkövetett állatkínzás vétségének gyanúja állt fenn. Ezért a büntetőeljárás eredményes lefolytatása érdekében szükségessé vált a hatósági állatorvosi vizsgálat lefolytatása. Az ügyben */bű. számon büntetőeljárás van folyamatban.

A Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény(továbbiakban: Be.) szerint az ügyészség felügyeleti jogkörében

- a) a nyomozást vagy a feljelentés kiegészítését a nyomozó hatóság önálló eljárására utalhatja,
- b) a nyomozó hatóság eljárásának törvényességét ellenőrzi,
- c) a nyomozó hatóság törvénysértő határozatát hatályon kívül helyezheti,
- d) megállapíthatja, hogy a nyomozó hatóság az eljárási cselekményt törvénysértően végezte el vagy törvénysértő intézkedést tett,
- e) a megállapított törvénysértés orvoslására a nyomozó hatóságot felhívja,
- f) az e törvényben meghatározott esetekben eljárási cselekmény elvégzését vagy határozat meghozatalát engedélyezheti,
- g) a nyomozó hatóság határozata, valamint a gyanúsítás ellen bejelentett panaszt elbírálja,
- h) az eljárás elhúzódása miatt a nyomozó hatósággal szemben előterjesztett kifogást elbírálja,
- i) az eljárási cselekményeknél jelen lehet, a nyomozás ügyiratainak bemutatását kérheti.

A (3) bekezdés szerint az ügyészség irányítási jogkörében

- a) megteheti a (2) bekezdésben meghatározott intézkedéseket,
- b) a nyomozó hatóságot eljárási cselekmény elvégzésére utasíthatja,
- c) eljárási cselekmény elvégzését megtilthatja,
- d) a nyomozó hatóság határozatát megváltoztathatja vagy hatályon kívül helyezheti,
- e) a nyomozó hatóságot határozat hozatalára utasíthatja,
- f) a nyomozó hatóságot az ügyészség határozatainak előkészítésére utasíthatja,
- g) eljárási cselekmény elvégzését vagy határozat meghozatalát előzetes jóváhagyáshoz kötheti,
- h) a nyomozó hatóságot beszámolásra kötelezheti.

A fentieknek megfelelően – mivel a hatásköri szabályok értelmében ez a panaszselem nem tartozik a Testület hatáskörébe – a sérelmezett mulasztás elbírálására a Testület nem jogosult, a panasz vizsgálata az ügyészség hatáskörébe tartozik.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének XX. cikkében foglalt jogorvoslathoz való jogát XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) Mivel a panaszos meghatalmazott képviselője nem kifogásolta a panaszossal szembeni intézkedés jogalapját, sem a panaszos előállítását, ezért a Testület kizárólag azt vizsgálhatta, hogy a panaszosnak milyen tájékoztatást adtak az intézkedő rendőrök az intézkedés jellegével kapcsolatban, másrészt a jogorvoslati lehetőségekkel kapcsolatban.

A Panaszos előadása szerint az intézkedés során nem közölték vele, hogy milyen okból és milyen időtartamra kerül sor az állatok elszállítására, illetve azt sem, hogy milyen jogorvoslati lehetőségek állnak rendelkezésére.

a) A rendőri tájékoztatás szerint a r. főörzsőrmester konzultált az állatvédelmi szolgálat helyszínen tartózkodó munkatársával (Cs. V.), majd tájékoztatta a panaszost, hogy hatósági állatorvos fogja megvizsgálni az állatokat, amelyre hétvége lévén nincs lehetőség, ez a következő munkanapon fog megtörténni. Addig is a * kerületi B. utcában található állatvédelmi telephelyen tartják az állatokat.

Ebben a kérdésben a panaszosi és a rendőri álláspont között olyan mértékű ellentét feszül, amely nem tette lehetővé a Testület számára, hogy rekonstruálja a történeteket és megnyugtatóan állást tudjon foglalni azzal kapcsolatban, hogy a panaszost megfelelően tájékoztatták-e az állatai elszállításának okáról, céljáról, körülményeiről.

A rendelkezésére álló bizonyítékok csekély volta, és a panaszosi illetve a rendőri állítások közt feszülő ellentét miatt nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy az állatok elszállításával kapcsolatban milyen tájékoztatást adtak a panaszosnak. Erre tekintettel a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelme nem megállapítható.

b) A rendőrségi tájékoztatás szerint a járőrvezető r. főörzsőrmester tájékoztatta a panaszost az Rtv. 20.§ (2) bekezdés második fordulata alapján a rendőri intézkedéssel szembeni Rtv. 92.§ szerinti panasztételi lehetőségéről és az előterjesztésre nyitva álló határidőről, melyet a panaszos megértett és tudomásul vett.

A rendőrség csatolta a panaszos előállításáról szóló igazolást. A panaszos által aláírt igazoláshoz csatoltan megtalálható a jogorvoslati lehetőségekről szóló tájékoztató, amely tartalmazza az Rtv. szerinti panasztételi lehetőségekről szóló tájékoztatót.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően ba) az országos rendőrfőkapitány, bb) a belső bünmegelőzési és bünfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.

A Testület korábban már számos állásfoglalásban kifejtette, hogy az intézkedés formai kellékei közül csak azoknak az elmaradása tekinthető alapjogi sérelem okozására alkalmasnak, amelyek az érintett számára a későbbi jogérvényesítéshez esetlegesen szükséges információt hordoznak (pl. a jogorvoslati lehetőségekről szóló felvilágosítás elmaradása), míg azon kellékek (tisztelgés, köszönés, stb.) elmaradását, amelyek ilyen információt nem tartalmaznak, nem tekinti a Testület alapjogi sérelmet okozó mulasztásnak. A tájékoztatás elmulasztásának azért van alapjogi relevanciája, mert az adott esetben a panaszos panaszjogának gyakorlását utóbb megnehezíthette, vagy akár meggátolhatta volna, ezért alkalmas lehetett volna arra, hogy a panaszos oldalán alapjogsértést valósítson meg.

Jelen esetben megállapítható, hogy a panaszos aláírása által megerősítetten sor került a jogorvoslatról szóló tájékoztatásra.

A Testület megállapította, hogy az intézkedő rendőrök eleget tettek a panasztételi lehetőségről szóló tájékoztatási kötelezettségüknek, így ebben az aspektusban nem sérült a panaszos jogorvoslathoz való joga, sem a tisztességes eljáráshoz való joga.

V.

A Testület úgy foglalt állást, hogy a rendelkezésére álló bizonyítékok csekély volta, és a panaszosi illetve a rendőri állítások közt feszülő ellentét miatt nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy az állatok elszállításával kapcsolatban milyen tájékoztatást adtak a panaszosnak. Erre tekintettel a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelme nem megállapítható. A Testület megállapította továbbá, hogy az intézkedő rendőrök eleget tettek a panasztételi lehetőségről szóló tájékoztatási kötelezettségüknek, így ebben az aspektusban nem sérült a panaszos jogorvoslathoz való joga, sem a tisztességes eljáráshoz való joga.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogantatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2019.december 12.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag